

Conjunctuur vlak af

De waarde van de DNB-indicator voor komende september is – zoals uit figuur 1 blijkt – nagenoeg gelijk aan die van de maanden ervoor. Het vrijwel vlakke verloop voor de periode april-september kan er op wijzen dat het conjuncturele hoogtepunt in de tweede helft van dit jaar wordt bereikt. Opvallend is dat de conjuncturele opgang vanaf het dieptepunt medio 1987 tot het mogelijke hoogtepunt in najaar 1989, weinig intensief is. De conjunctuur uitte zich in een groei die slechts rond 1,5% boven de trendmatige groei uitgaat, zie tabel 1. De conjuncturele cycli van de afgelopen twee decennia, voor zover deze ten minste twee jaar hebben geduurd, zijn alle geprononceerder geweest dan de huidige cyclus.

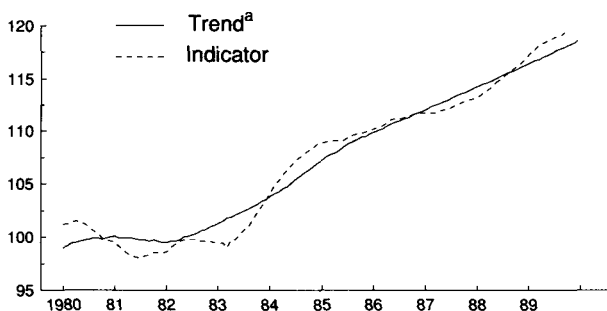
Tabel 1. Groei industriële productie volgens de indicator (gemiddelde procentuele mutaties per jaar)

	1980	1981	1982	1983	1984
Trend	1,6	0,1	0,4	2,2	2,9
Conjunctuur	-1,0	-2,3	0,5	-0,7	3,1
Groei	0,6	-2,2	0,9	1,5	6,0
	1985	1986	1987	1988	1989 ^a
Trend	3,1	2,2	2,0	2,0	2,0
Conjunctuur	-0,7	-0,6	-0,9	0,5	1,4
Groei	2,4	1,6	1,1	2,5	3,4

a. Gemiddelde over januari-september.

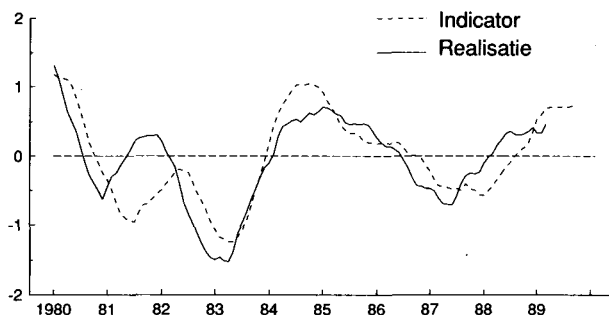
Bij beschouwing van de conjunctuur in de grote, voor Nederland belangrijke, industrielanden blijkt dat de productiegroei in enkele landen, waaronder de VS en het VK, een dalende tendens vertoont. In andere landen zoals de Bondsrepubliek en Frankrijk zet de productiegroei zich echter onverminderd voort. De veelal hoge bezettingsgra-

Figuur 2. DNB-indicator en trendmatige groei

a. Trend: productie verwerkende industrie.

Figuur 1. DNB-conjunctuurindicator

den in voornoemde landen duiden op het naderen van de capaciteitsgrenzen, waarbij het monetaire beleid veelal enigszins restrictief is, in die zin dat gepoogd wordt de geldgroei door hogere rentestanden af te remmen. Ook de aantrekkende inflatie wijst er op dat de internationale hoogconjunctuur haar top gaat bereiken of reeds bereikt heeft. Deze signalen ondersteunen het beeld dat de indicator voor de komende maanden schetst, te weten hoogconjunctuur met in de komende maanden mogelijk een afzakken van de groei.

Vaak wordt gesproken van het al zeven jaren durende economische herstel. Hoe verhoudt deze uitspraak zich met de DNB-indicator die sinds 1982 tweemaal een opgaande en eenmaal een neergaande conjunctuurbeweging aangeeft? En is de afvlakking van de indicator een voorbode van het einde van het economische herstel sinds 1982? Ter beantwoording van deze vragen is de DNB-indicator in figuur 2 afgezet tegen de trendmatige beweging sinds 1980. De getoonde trend is die van de productie in de verwerkende industrie. Duidelijk is te zien hoe de trend, na enige jaren van nulgroei, begin 1982 ombuigt tot een strakke opwaartse beweging overeenkomend met een jaarlijkse trendmatige groei van gemiddeld 2,25%, zie tabel 1. Aan de laagconjunctuur komt begin 1983 een einde. De economische groei die vanaf dat moment inzette, ken- de twee perioden van verhoudingsgewijs hoge groei, te weten 1984 en 1988-1989 met een gemiddelde groei van 6% respectievelijk 3%, en een periode met een verhoudingsgewijs lage groei, namelijk 1986-1987 met een groei van gemiddeld 1,3%. De voor de komende maanden voorspelde afvlakking van de conjuncturele opgang wijst op enige vertraging van het groeitempo. Er is echter geen indicatie dat er aan de huidige trendmatige groei een einde zou komen.

Concluderend, voorspelt de DNB-indicator voor het najaar van 1989 een afvlakking van de huidige conjuncturele opgang. De aantrekkende inflatie, de veelal hoge bezettingsgraden en het internationaal restrictieve monetaire beleid wijzen ook in die richting.